

TRIBUNA LIBERĂ

Contribuție la istoria Mișcării Legionare:- În ramura legionară a presei exilului am remarcat un însemnat progres, demn de luat în seamă. Nota bună și-o adjudecă "Țara și Exilul" prin condeiele celor doi "gladiatori" ai ei, "șeful" (Horia Sima) și "directorul" ("Ghiță Costea"), cari în ultima apariție a publicației, pe luna Iulie-August 1974, nu se mai războiesc cu morții, ci, cu creioanele călite și bine ascuțite, de data această mănășa o aruncă la doi veterani ai Mișcării Legionare. Este vorba de cele două articole: unul închinat Căminului dela Aravaca, celălalt intitulat "Terchea Berchea".

Scopul prezentei expunerii nu-l constituie un act de apărare a persoanelor incriminate, căci, atât cât îi cunosc, dl Vasile Iasinschi, care a stat prea mult amar de timp pe lângă "șef", îi cunoaște destul de bine calitățile, deci este autorizat să-i răspundă. Cât despre statura intelectuală a d-lui prof. Dumitru Găzdaru, cred că n'are nevoie de-o mână de ajutor dela nimeni. Motivul prezentei de a vedea lumina publicării se datorește alegației din articolul dedicat Căminului, unde e vorba de "frații separați". Nu vreau să se interpreteze că aş căuta nod în papură ori spini în mămligă. Ceeace mă surprinde e faptul că "Țara și Exilul" dă lecții de cum să scrie și să vorbească românimea din exil - lucru de altfel foarte lăudabil - dar nu-și dă seama de eroarea pe care o comite, necunoscând conținutul noțiunii de "separați". (De data aceasta au îndulcit puțin termenul; pe vremuri se apostrofa cu epitetul de "dezidenți"). Termenul vine dela verbul a separa, ori a se separa, în cazul nostru, verb sinonim cu a se divorța. În cazul disensiunii Mișcării Legionare, nu poate fi vorba de o "separație", termen incorect și tendențios întrebuintat. După cât se știe, legionarii nu s'au separat de nimeni, căci n'aveau de cine se separa. Legionarii și-au manifestat nemulțumirea față de o conducere, atribuită prin forța împrejurărilor unei persoane care, cu trecerea timpului, s'a dovedit că nu era la înălțimea postului ocupat ori rolului de jucat. Legionarii au fost înșelați în buna credință și spulberată le-a fost speranța. Tot ce au făcut legionarii este că au părăsit acea persoană, retrăgându-i încrederea de a-i mai reprezenta și deci de a mai vorbi în numele lor. Nu s'au constituit în altă formație politică proprie, ori să se transforme în transfugi în rândurile altor formații politice. Legionarii au rămas așa cum au fost, unii mai tari, mai slabi alții în credința lor, după cum le-a fost structura fiecăruia ori împrejurările prin care au trecut. Părăsirea nu s'a produs în același timp în totalitatea ei. Unii mai clar văzători au plecat mai de timpuriu, alții s'au convins de inaptitudinea "șefului" mai târziu, iar alții încă continuă în miopia lor.

După cum este notoriu, politica este arta de a guverna. Cu cât se guvernează mai bine, cu atât politica este mai dificilă. Persoana care stă în fruntea unui stat trebuie să fie bine pregătită. Etatea ideală pentru ca cineva să-și asume maxima responsabilitate guvernând o țară este dela 50 la 70 de ani, cu puține excepții anterior ori posterior acestor limite. Istoria politică contemporană a ilustrat multe cazuri de politicieni improvizați, a căror activitate s'a soldat cu rezultate negative pentru țara pe care au guvernat-o. Persoana care aspiră să ajungă la magistratura supremă a unei țări trebuie să dea dovadă, printre altele, de multă prevedere. Trebuie să scruteze viitorul, fiecare acțiune întreprinsă s'o judece sub toate aspectele, să-i întrevadă consecințele. Dacă acestea vor fi pozitive, și favorabile țării -și nu persoanei lui-, să întreprindă acea acțiune. Dacă rezultatele se vor sconta negativ, ori cu randament foarte sărac, în acest caz trebuie să desiste. Un bun politician e necesar să fie pătruns de mult idealism și patriotism, tot ce gândește, tot ce face, tot ce întreprinde, să fie spre binele societății care i-a încredințat mandatul, pentru prestigiul țării pe care o reprezintă și în numele căreia vorbește. Un politician nu este bun când antepune intereselor țării interesele personale; când tot ce face, face cu gândul ascuns de a trage beneficii personale; când îi place ca presa și opinia publică să vorbească numai de el, colegii de formație ideologică să-i supramărească eventualele calități, iar subalternii să se întreacă în adulație.

Când Mișcarea Legionară, în anul 1940, a consimțit la împărțirea răspunderii politice cu mareșalul Antonescu -general pe atunci-, perspectivele de guvernare se prezentau foarte dificile. Cu cadrele elitei legionare decimate de represiunea monarhiei carliste, pe umerii Mișcării a căzut penibila sarcină de a face față greutăților ivite ca logică consecință a ciuntirii frontierelor -deși ea

nu avusese nicio contribuție, nici directă nici indirectă, la acele evenimente-, în urma brutalului ultimatum dat de Rusia bolșevică și a "arbitrajului" dela Vienna. Ba mai mult chiar, la îngreuierea situației a contribuit latura economică, urmare logică a celei politice, influențată de prezența refugiaților din teritoriile cedate. E bine să nu uităm nici panica produsă de cutremurul de pământ din Noembrie 1940.

Noi, legionarii, în decursul anilor am dat foarte multă dovadă de spirit de sacrificiu, de abnegație, entuziasm; am știut să facem față tuturor furtunilor ce s'au abatut asupra capului nostru, am învins toate greutățile care s'au pus în calea noastră, am evitat ori am trecut peste toate piedicile și cursele ce ni s'au întins. Eram pătrunși de un iluminat patriotism, de care făceam chiar risipă. În schimb, în acea epocă, ne lipsea un lucru principal, primordial aș zice, eram fragezi în politică, nu aveam oameni pregătiți pentru a governa, elementele de valoare, de perspectivă și de proiecție politică fuseseră măcelărite de jandarmii și poliția lui Carol. Puținii supraviețuitori ai asasinatelor regale au fost "anesteziați" și abia au avut timp să-și vindece rănilor fizice și morale, ca, peste trei luni, să infunde din nou puscăriile, ori să-și salveze libertatea în streinătate, în urma evenimentelor dela 21-23 Ianuarie 1941.

De ce l-au părăsit legionarii pe "șef"? Căuzele părăsirii ar putea fi limitate la două. Una politică, și alta morală. Primul lot de abandonări a fost determinat de incapacitatea lui politică. Mici fricțiuni au avut loc și în timpul guvernării legionare, dar motivul principal a fost consecința evenimentelor dela 21-23 Ianuarie 1941, prin căderea Mișcării dela guvern, și refugiul în streinătate, în special în Germania, al legionarilor cari s'au putut sustrage închisorilor. În Germania li s'a dat azil politic, care mai târziu a fost transformat în detențiune din partea guvernului considerat amic.

Raporturile reci dintre legionari s'au transformat în ruptură, prin faptul că autoritățile germane, selecționând după criterii nu prea bine documentate, au separat pe legionari, cazându-i în diferite lagăre. În acele lagăre s'au format grupări și diviziuni în funcție de simpatii și de provincia de origine a fiecăruia. Cuvinte noi au apărut în semantica limbii române ca: "simist" ori "brigadir", epitete sinonime grupării majoritare (pe atunci legată de persoana "șefului"), și "mexicani", care identifica mica grupă a acelor ce-au inițiat procesul de părăsire. În acțiunea de părăsire s'a reflectat și regionalismul românesc. Au părăsit pe "șef" în special cei din Muntenia, Moldova, Dobrogea și Macedonia, cu foarte puține excepții. Au rămas cu "șeful" ardelenii, bănățenii și bucovinenii, oarecum "in corpore". Cum acesta-și petrecuse cam toată activitatea profesională și politică prin Banat, a fost considerat ca pământean, deși era născut aiurea; dar la origine trebuie să fie descendent, pierdut în negura vremii, din spanioli: în lumba spaniolă, "sima" înseamnă "prăpastie"; și nu de puține ori există o corelație între acțiunea, fizicul și numele cuiva, cu actele lui. "Șeful" ajungând prin forța împrejurărilor și ironia soartei la conducerea Mișcării Legionare, a dus-o la prăpastie; fărâmițându-i unitatea, a dat dovadă de separatism, calitate specifică spaniolului.

Prima fracțiune care l-a părăsit pe "șef" i-a reproșat acestuia activitatea păguboasă, ținând cont de neînsemnatele rezultate în comparație cu imensele sacrificii în oameni. Activitatea Comandamentului de Prigoană, al cărui mentor principal ar fi fost el, a avut ca urmare, prin agitațiile și loviturile date dictaturii carliste, asasinarea Căpitanului, a Nicadorilor și a Decemvirilor. Tu pretinsa pedepsire a lui Armand Călinescu, una din piesele principale ale dictaturii regale, s'a pretextat asasinarea în masă a legionarilor dela Miercurea Ciucului, dela Vaslui, dela Râmnicul Sărat, a celor 3 pe județ și a multora dispăruți fără urmă. La fel i se mai impută lipsa de tact politic în relațiile cu generalul Antonescu și a oamenilor lui din guvernul național-legionar, care a dus la bruscul și tragicul desnodământ de toți cunoscut.

Cauza doua, cea morală, a determinat ca o altă parte a Mișcării Legionare, superioară numeric celei dintâi, să-l părăsească pe "șef" pentru conduita lui personală. Aceasta s'a produs la o distanță de timp de vreo 12 ani după ce prima părăsire s'a consumat, atunci când o parte din elementele bune și cu trecut, care-i mai rămăseseră credincioase, l-au abandonat cu ocazia descoperirii adulterului comis cu consimțământul și în persoana soției unui legionar, în casa căruia se bucura de ospitalitate, scandal cunoscut cu numele de "dosarul rușinii". I se reproșează "șefului" de către cei cari l-au părăsit că nu se poate concepe

și nu se găsește argument valabil de a motiva astfel de act din partea unui legionar, mai ales când persoana implicată este un înalt grad al Mișcării Legionare. Cu atât mai puțin tolerabil este unui legionar să comită astfel de delict, când însăși rațiunea de existență a Mișcării a fost o furtună de regenerare etică-morală pentru a combate mentalitatea clasei conducătoare și a protipendadei române pătrunsă de corupția păturii suprapuse, streină de glia și de aspirațiile opincii românești. Cu alte cuvinte, "șeful" a căzut în păcatul pe care l-a combătut; dar faptul că l-a comis arată că niciodată nu l-a combătut serios, sau chiar că nu l-a combătut deloc. În curtea bisericii dela Majadahonda l-am întrebat, la 13 Ianuarie 1969, de ce l-au lăsat atâtea elemente, înainte exaltate pentru el; mi-a răspuns: "Firea nestatornică a Românului"...

Tot în acel articol, "Țara și Exilul" mai scrie: "Când s'a produs rebeliunea din 17 Ianuarie 1954..." (Ianuarie e luna fatidică a "șefului"). Aci autorul dă dovadă de cinism, venalitate și rea credință, căci n'are curajul să spună: "când s'a descoperit adulterul șefului". Deci cel care semnează articolul confundă "adulter" cu "rebeliune". Rebeliune a făcut "șeful", căci s'a "rebelat" contra disciplinei legionare fixată de Căpitan, și a bunelor moravuri ce domnesc într'o societate sănătoasă, cu atât mai mult fiind vorba de Mișcarea Legionară. Cum însă "șeful" a mai făcut o rebeliune și legionarii au înghițit-o, și-a zis că și de data aceasta legionarii îi vor asimila crima amoroasă cu cealaltă rebeliune. Dar nu i-a mai mers.

Cine a mai rămas cu "șeful" la ora actuală? Rândurile împrejurul lui sunt foarte rărite. Unii au rămas din "comoditate mentală", obișnuiți ca "șeful" ori grupul să gândească și pentru ei. Alții, elemente foarte reduse la număr, care au avut și continuă să aibă un comportament ce nu lasă nimic de dorit, dar sunt slabi de înger și scurți la vedere. În fine alții, o categorie "sui generis", dar nu o cantitate neglijabilă, au urmat pe șef "și la bine și la rău": sunt aceia cari au comis și comit încă aceleași delict, ca și "șeful", recurgând la expediente amoroase cu femeile altora. Cum șeful e lipsit de autoritate morală, nu poate curma răul, tăindu-l dela rădăcină.

În concluzie, obiectivi să fim, trebuie să recunoaștem că nu totul a fost neghină pe ogorul "șefului". A avut și puține "eșiri" bune la activ. Într'un succint cadru sinoptic să analizăm pozitivul și negativul activității sale de când a pus mâna pe conducerea Mișcării Legionare:

Pozitivul. 1. Lovitura mortală dată domniei dictatoriale a lui Carol II. 2. Ajungerea la putere a Mișcării Legionare. (Meritul acestui episod îl umbrește costul prea scump al calității și cantității mormintelor lăsate în urmă. 3. Guvernul dela Viena și Armata Națională. Acest guvern s'a constituit ca un act de protest contra lui 23 August 1944, deci a trădării regelui Mihai. Dar în formula jurământului de credință luat ofițerilor și trupeii din Armata Națională se jura credință regelui trădător! 4. Monumentul dela Majadahonda al lui Moța-Marin. 5. Lupta anticomunistă dusă în presa proprie.

Negativul. 1. Rebeliunea, care putea fi evitată. 2. Destrămarea Mișcării Legionare. 3. Trimiterea în țară a lui Nicolae Pătrașcu pentru a trata cu guvernul comunist eliberarea legionarilor rămași în pușcării după rebeliune, în schimbul neutralizării lor. Dar în loc să fie eliberați legionarii, datorită activității emisarului alți legionari au înfundat pușcăriile și astfel s'au adăogăat alte perle de lacrimi și suferințe la activul Mișcării Legionare. 4. "Dosarul rușinii". 5. Desființarea Mișcării Legionare ca organizație politică și aducerea la cunoștința regelui trădător a acestui act. (Se spune că acesta ar fi zis: De ce a făcut aceasta? că nimeni nu i-a cerut-o!). 6. Tratatul duse la Paris cu Augustin Popa, cu scopul de-a băga câțiva oameni de-ai lui în Comitetul Național Român dela New York. Cu alte cuvinte: să stea alături cu autorii morali și materiali ai lui 23 August, gropari ai României. 7. Înființarea defunctei grupări politice "Frontul libertății naționale", la care invita să se înscrie toată suflarea românească din exil.-

Mircea Izverniceanu (legionar din F.D.C.)

&& Sima e de părere că, dacă trăia, Corneliu Georgescu "ar fi constituit o puternică frână tuturor acelor tendințe nihiliste cari nu duc la altceva decât la distrugerea Legiunii".- Nu credem că i-ar fi fost posibil, oricâtă bunăvoință ar fi avut: chiar de-ar fi stat tot timpul de pază la spatele lui Sima! Experiența bătrânească spune că-i mai ușor să păzești un cârd de iepuri decât o persoană cu apucături spre desfrâu...

PRECIZĂRI LA UN ARTICOL CU INFAMII

Nu iau în considerare pe acel ce iscăleşte articolul "O comemorare" în "Țara și Exilul" din Iulie-August 1974. Punerea la punct este pentru autorul articolului, plin de neadevăruri și insinuări. Nu sunt adeptul polemicii pe cale publică între legionari; ba mai mult, sunt, și am spus-o, pentru suspendarea ostilităților, - cu toată vina, ce se știe de unde pleacă. Dar când nevoia te aruncă unde nu ți-i voia, treci -greu- și acest prag înalt, cu lumina adevărului în mână, indiferent de opinia din afară.

Căminul Cultural Moța-Marin este dintru început jertfă închinată Marei Jertfe, care a cutremurat Țara întreagă la știrea morții lui Ionel Moța și Vasile Marin, căzuți pe frontul spaniol la 13 Ianuarie 1937 cu fața la cel mai feroce dușman al Neamului românesc, al creștinătății și al omenirii întregi. După ce trupurile acestora și-au găsit odihna în pământul strămoșesc, la Casa Verde, exact la o lună de zile, 13 Februarie 1937, sufletele lor, la care s'au adăogat sutele de mii căzuți mai târziu prin ani dearândul împotriva aceluiaș dușman, au continuat și continuă să ne fie pavază slăbiciunii noastre din aceste apocaliptice vremuri. A ne hârâi pe această temă este o atitudine incalificabilă. Păstrez la dispoziția oricărui om de bună credință actele așa cum s'au suprapus an după an dela început și până astăzi. Această jertfă, a cărei aromă de sfințenie a pătruns și se păstrează aproape în fiecare casă de Român din Țara noastră, nu poate fi amestecată în discuții de rând, nici prin expunerea ei contradictorie în publicitate, nici scoborită dela înălțimea de unde tronează; cu ea nu facem politică.

Istoria este scurtă și clară. Contrafacerile sunt calomnii. S'a luat hotărîrea, prin circulară, să se ridice un așezământ pe numele și în amintirea eroilor noștri Moța și Marin, căzuți la Majadahonda. Cum acela care dăduse circulara și-mi lăsase răspunderea ("...pentru toate informațiile necesare vă veți adresa domnului Vasile Iasinschi-Spania, care are răspunderea directă a acțiunii și unde se vor trimite contribuțiile"), nu întrunea condiția morală, a rămas acel însărcinat cu împlinirea operei, căruia i se trimiteau și i se trimit donațiile, pentru care elibera și eliberează adevăruri de primire; deci avea și are răspundere personală. Așa că banii depuși la Bancă nu mai puteau fi deturnați dela menirea lor, ca altcineva să rămână cu profitul și eu cu răspunderea. De altfel a funcționat totdeauna un comitet administrativ și de control. Acei cari au înțeles și s'au dăruit acestei lucrări, au adus-o la capăt prin jertfa lor materială și prin susținerea morală; aceștia sunt Ctitorii. Impreună cu alții, eu personal am făcut tabără de muncă, în tăcere, an după an, cu jertfirea intereselor mele proprii.

Căminul Cultural Moța-Marin reprezintă și o mică Românie liberă, unde fiecare Român poate găsi adăpost, încălzindu-și sufletul într-o atmosferă creștină și românească, cu icoana Țării prezentă în inimă. Greu s'a făcut acest Cămin, căci suntem săraci; dar s'a împlinit, se continuă cu înzestrarea și este la dispoziția tuturor. Sutele de Români cari au trecut pe aici, precum și străinii, și acei cari l-au înălțat din munca lor, cunosc adevărul. Numai cine nu vrea să știe și să cerceteze la fața locului poate să se plângă și să acuze, fiindcă este deosebită credință. Cum unii frați, foarte puțini, au rămas la o parte tot în urma unei circulări, care îndemna la suspendarea trimiterii de fonduri, acei "separați", cum vrea să li se spună, au dus greul și-l duc până la capăt. Nu vrem să punem în discuție, dar se știe de cine s'au separat.

O mică locuință particulară va exista totdeauna la Cămin pentru administrație, ce nu se poate face de omul de pe stradă. Acel străjer care va păzi și va complecta opera, va fi tot unul care se jertfește, pentru că aici nu-i loc de "afaceri". Vasile Posteuca, care a fost unul dintre acei generoși susținători și aprigi apărători ai Căminului, îmi scrie de pe patul de moarte, cu mâna lui slăbită de boală, următoarele: "Tare am slăbit. De voi pleca, se vor ridica alții. Generația noastră nu va muri. Mă închin Dv; și luptei Dv, cu toată dragostea". Deocamdată atât.-

Vasile Iasinschi

&& Aflându-se în lagărul dela Vaslui, dl prof. Găzdaru -citim în "Țara și Exilul"- "în discuțiile ce le avea cu legionarii, susținea că bătălia e pierdută și că, în duelul cu Căpitanul, regele Carol va birui".- Afirmatia e foarte gravă: să fi fost dl Găzdaru, în adevăr, la curent cu ismenelile activiste ale lui Sima?..